

[Udenrigsministeren.]

Jeg må forstå forslagsstillerne på den måde, at de ikke ønsker nu at stille forslag om en formel anerkendelse af DDR. På trods af denne tilsyneladende principielle enighed har forslagsstillerne imidlertid foreslået forskellige skridt, som i vidt omfang rent faktisk vil være ensbetydende med en egentlig anerkendelse. Til støtte for disse skridt henviser hr. Gert Petersen i sin fremsættelse til den offentlige mening i forbundsrepublikken. Heroverfor vil jeg sige, at næppe nogen i forbundsrepublikken og for den sags skyld næppe heller nogen i Den tyske demokratiske Republik kan være i tvivl om den danske interesse i en normalisering af forholdet til DDR. Det er sagt gang på gang. Der er derfor ikke noget behov for yderligere at klargøre denne interesse ved på det uheldigst mulige tidspunkt at foretage skridt som de foreslåede, der i formen er halve løsninger, men i realiteten er ensbetydende med en egentlig anerkendelse.

Uden i øvrigt at gå i enkeltheder skal jeg komme med et par bemærkninger til de enkelte dele i forslaget med henblik på at vurdere, hvorvidt deres gennemførelse vil kunne forstyrre den positive udvikling, der er i gang i forholdet mellem de to tyske stater. Jeg er sikker på, at ingen i denne sal ønsker en sådan forstyrrende indvirkning.

Forslaget om at oprette en statslig dansk handelsmission i Østberlin og at anerkende DDRs herværende handelsmission som statslig vil i denne situation være et skridt, som svarer til en anerkendelse af DDR. Det forekommer måske i denne forbindelse lidt mærkværdigt, at forslagsstillerne til støtte for oprettelsen af en statslig dansk handelsmission peger på, at Frankrig har kunnet bidrage til at øge sin eksport til Østtyskland ved at basere sin samhandel med dette land på halvofficielle forbindelser. Rent bortset fra at jeg ikke er bekendt med, at franske handelsforbindelser med DDR er forskellige fra de danske, vil dette argument jo netop kun tale til fordel for en halvofficiel dansk-østtysk handelsforbindelse. Problemet for forslagsstillerne er imidlertid her, at østtyskerne ikke er rede til at acceptere en sådan halvofficiel handelsforbindelse.

Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at socialdemokratiet i oktober 1968 foreslog at op-

rette et dansk handelskammer i DDR. Det drejede sig, som det vil være bekendt, dengang om en institution af privat karakter, som det fremgik af forslaget, men det viste sig, at der ikke i danske erhvervskredse, sådan som vi havde antaget, var interesse for et handelskammer af den karakter.

Om den manglende danske anerkendelse af østtyske pas skal jeg blot sige, at dette ikke er et udtryk for smålig ohikane eller noget af den art. Det vil erindres, at det var Danmark — jeg tror, hr. Poul Hartling nævnte det tidligere under debatten i dag — der for et par år siden efter store anstrengelser fik suspenderet de tidligere så problematiske NATO-regler vedrørende indrejse for østtyskerne. På denne baggrund vil det være forståeligt, at vi ikke netop nu kan træde tilbage fra den nuværende ordning, som — det vil jeg gerne stærkt understrege — på ingen måde afskærer østtyskere fra at rejse ind i Danmark. Det må trods alt være det afgørende i denne sag.

Med hensyn til Østtysklands deltagelse i FNs miljøkonference i Stockholm stiller det sig jo ikke sådan, at Østtyskland ikke kan deltage. En lang række lande, herunder Danmark, har til stadighed arbejdet for at holde muligheden åben for en reel østtysk deltagelse, som fuldt ud tilgodeså såvel faglige som saglige hensyn. Denne holdning er naturligvis baseret på den indstilling, at det i vor del af verden ville være vanskeligt at forestille sig en effektiv international forureningsbekæmpelse uden Østtysklands medvirken. Der er da også blevet fremlagt forskellige forslag om østtysk deltagelse, som ville tilgodeså dette formål.

Disse bestræbelser er jo imidlertid stranded på, at DDR og de øvrige østeuropæiske lande har krævet en fuldt ligeberettiget østtysk deltagelse, dvs. har stillet klare politiske betingelser for deltagelse i denne rent saglige konference. En deltagelse af denne karakter er som følge af, at DDR hverken er medlem af FN eller en af dens særorganisationer, ikke mulig.

Jeg vil imidlertid gerne i denne forbindelse fremhæve, at regeringen i erkendelse af forureningsspørgsmålets betydning netop i forbindelse med Østersøen for os ved flere lejligheder har udtalt, at der intet vil være til hinder for allerede nu at indlede det nødvendige forberedende ekspertarbejde, her-